

Міністерство освіти і науки України
 Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна
 навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (Україна)

Партнери проведення конференції

Університет Масарика (Чеська Республіка)

Вища школа агробізнесу в Ломжі (Республіка Польща)

Вища школа економіки в Бидгощі (Республіка Польща)

Вища школа бізнесу (Республіка Польща)

Сілезький Університет (Республіка Польща)

Економічний університет – Варна (Республіка Болгарія)

Бельцький державний університет

імені Алеку Руссо (Республіка Молдова)

MUNI

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції
 «ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ
 В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ
 НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»

12–13 травня 2022 року

Запоріжжя, Україна

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy"
of Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
«ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР»

BOOK OF ABSTRACTS
of the III International scientific and practical conference of students and young researchers
"EDUCATIONAL, CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S
INTEGRATION
INTO THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND INNOVATIVE SPACE"

12-13 травня 2022 року
May 12-13, 2022

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 8 від 29 червня 2022 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. В. Руколяньська, кандидат філологічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

Б. В. Корнелюк, кандидат філологічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;

О. Ф. Фурман, кандидат філологічних наук, Хортицька національна академія.

Бібліографічні редактори:

Єњева С. В., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Прохорова С. П., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Двореченцева А. С., методист, Хортицька національна академія.

О 72

Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 12-13 травня 2022 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2022. 604 с.

Educational, Cultural and Artistic Practices in the Context of Ukraine's Integration into the International Scientific and Innovative Space : Book of Abstracts of the III International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, May 12-13, 2022) / General editor V. Nechyporenko. Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2022. 604 p.

ISBN 978-617-7929-01-6

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір», приуроченої до Дня науки в Україні та організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем освітніх і культурно-мистецьких практик у глобальному громадянському суспільстві з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях початкової освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки, сучасних тенденцій розвитку мистецтва, дизайну, соціально-гуманітарних наук, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК [37+7](477):001.83

ISBN 978-617-7929-01-6

© Автори тез, 2022

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ІННОВАЦІЇ

Бєбїк Ольга Іванівна ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗНМ.....	16
Бовчалюк Катерина Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФОНЕМАТИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ У ДІТЕЙ З ДИЗАРТРИЄЮ.....	18
Бондар Полїна Маркївна СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ САМООЦІНКИ У ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	20
Бондаренко Ілона Сергїївна ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ ДО САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ДОШКІЛЬНИКІВ З СИНДРОМОМ ДАУНА (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ).....	21
Будник Олександра Юрїївна ПЕДАГОГІЧНА ЕМПАТІЯ ЯК ПОКАЗНИК ГОТОВНОСТІ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З УЧНЯМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	23
Бучко Юлія Дмитрїївна ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА.....	25
Ворко Тетяна Вікторївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З ГЛИБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ).....	27
Воробець Алїна Вадимївна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ ЗАСОБАМИ РОБОТИ З ХУДОЖНИМИ ТВОРАМИ.....	28
Воротинцева Олена Олександрївна, Бондаренко Юлія Анатолїївна РОБОТА ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	30
Галїєва Ольга Михайлївна, Стовбун Ангелїна Олексїївна ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕМАТИЧНОГО СПРИЙМАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ДИСЛАЛІЄЮ.....	31
Гаменко Валерїя Едуардївна ЗАСОБИ РОЗВИТКУ УЯВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	34
Гаменко Валерїя Едуардївна ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	35
Гончарова Юлія Олександрївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ.....	37
Горшкова Галїна Володимирївна ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПОСТКОВІДНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	39
Дєргач Маргарита Альфрїтївна ЕМОЦІЙНА СКЛАДОВА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	41
Дик Анастасїя Русланївна ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕМАТИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ У ДІТЕЙ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ.....	42
Доновська Оксана Володимирївна РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТАБЛИЦЬ.....	44
Зверєва Анастасїя Ігорївна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА.....	45
Каптьол Оксана Олександрївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ ТА ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ ЗАСОБАМИ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РИТМІКИ.....	47
Карлова Дар'я Валерїївна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ САМОКОНТРОЛЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗПР.....	48

Кікош Катерина Вячеславівна РОЛЬ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ В ПСИХІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	50
Кіріллова Анна Олександрівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	51
Клочкова Юлія Володимирівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	54
Козлова Наталія Романівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	55
Кравченко Євгенія Володимирівна ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОЛОГОПЕДИЧНИХ ІГОР І ВПРАВ В КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	58
Кривошеєва Катерина Романівна ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ГІПЕРАКТИВНОМУ РОЗЛАДІ ТА ДЕФІЦИТІ УВАГИ.....	60
Криклівець Вікторія Дмитрівна ОСОБЛИВОСТІ УВАГИ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ.....	62
Кучеренко Богдана Петрівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ)....	64
Люта Юлія Олександрівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ ЗАСОБАМИ ЛОГОПЕДИЧНИХ ІГОР ТА ВПРАВ.....	65
Набок Ольга Русланівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИІ.....	67
Наволокова Олександра Олегівна ЛОГОПЕДИЧНА ДОПОМОГА ДОШКІЛЬНИКАМ З ООП В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ.....	68
Нечипоренко Валентина Василівна ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ АКЦЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ХАБУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЖИТТЄВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ.....	72
Олефір Ольга Іванівна ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАСОБІВ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗПР.....	75
Падун Валентина Сергіївна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ.....	77
Пальчик Катерина Євгеніївна, Дегтяренко Анна Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	78
Позднякова Анастасія Олександрівна ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СПРИЯТЛИВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	80
Позднякова Анастасія Олександрівна ЕТІОПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ПСЕВДОБУЛЬБАРНОЇ ДИЗАРТРИІ.....	82
Позднякова Олена Леонтіївна УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ.....	84
Попович Ігор Федорович, Шестопал Олена Олегівна ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ З МЕТОЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	87
Проخورенко Леся Іванівна, Засенко В'ячеслав Васильович ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ МИРУ І ВІЙНИ.....	91
Пшичкіна-Фирсова Дар'я Анатоліївна ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ТА ЇХ РОДИНАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	94

Рашкевич Марина Василівна ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНО-ЕМОЦІЙНОГО КЛІМАТУ НА УРОКАХ З ПРЕДМЕТА «ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ» В РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	96
Савранова Віолетта Вікторівна ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ДІТЕЙ СЕРЕДЬНОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	98
Саліщева Аліна Володимирівна ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МІЖПІВКУЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ДІТЕЙ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ КІНЕЗІОЛОГІЧНИХ ВПРАВ.....	100
Саратова Олена Миколаївна СУЧАСНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РАС.....	102
Саркісян Анна Олегівна ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ХІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РЕГУЛЮВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ У ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	104
Сілявіна Юлія Сергіївна ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У СИСТЕМІ ОСВІТИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ.....	106
Сорохан Аделіна Степанівна ЕТАПИ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ ПРИ АРТИКУЛЯЦІЙНІЙ ДИСПРАКСІЇ.....	110
Стеблюк Ольга Анатоліївна ТЕОРІЯ МНОЖИННОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ЗАСІБ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	111
Стеблюк Анна Олександрівна ВПЛИВ ДИЗАРТРИЧНИХ ПОРУШЕНЬ НА ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ.....	113
Стельмакова Юлія Ігорівна ПСИХОГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ РЕГУЛЯЦІЇ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З СИНДРОМОМ ДАУНА.....	115
Таран Наталя Олексіївна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ЛЕГКОЮ РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ.....	116
Уваров Денис Юрійович ОСОБИСТОСТІ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ).....	118
Уварова Анастасія Сергіївна ФОРМУВАННЯ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ АРТ-ТЕРАПІЇ (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ).....	120
Храпач Катерина Олександрівна ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ АКТИВНОГО СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ.....	121
Храпач Катерина Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В РОБОТІ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З СИНДРОМОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ ТА ГІПЕРАКТИВНОСТІ.....	123
Шампурова Лідія Олегівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	125
Шевцов Андрій Гаррієвич ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПОТЕРПІЛИХ ВІД БОЙОВИХ ДІЙ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	127
Шеремет Максим Анатолійович ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ У ПІДЛІТКІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ (ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ).....	129
Щербак Ганна Юріївна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗІ СТЕРТОЮ ФОРМОЮ ДИЗАРТРИЇ.....	131
Щербатюк Анна Юріївна ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ ШКОЛЯРІВ СЕРЕДЬНОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ.....	133
Яцола Ганна Юріївна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	134

РОЗДІЛ 2
СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ: ПРАКТИКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОШУКУ

Бакуменко Катерина ВИВЧЕННЯ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	137
Варіна Ганна Борисівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ.....	138
Вермій Євгенія Святославівна ПСИХОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ КОЛЬОРУ В РЕКЛАМІ.....	141
Войтовицька Марія Олександрівна ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ХІД ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ СТРЕСОВИХ РЕАКЦІЙ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	143
Галієва Ольга Михайлівна ЖИТТЄТВОЧИТЬ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	145
Галієва Ольга Михайлівна, Мармаза Арина Олександрівна ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «МИСЛЕННЯ» У ПСИХОЛОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	147
Герасько Анастасія Ігорівна ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ КЕРІВНИКА.....	149
Герасько Анастасія Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ В КОЛЕКТИВІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	152
Гуменюк Ольга Юріївна МОТИВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ.....	153
Данильченко Максим Володимирович ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГУЛЯЦІЙНОЇ РОЛІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МОТИВАЦІЙНІЙ СФЕРІ ОСОБИСТОСТІ.....	155
Двореченцева Анастасія Сергіївна ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ СЛОВЕСНО-ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ....	157
Діброва Анна Анатоліївна ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТА СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПІДЛІТКІВ ПІД ВПЛИВОМ СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИН.....	159
Єременко Анна Миколаївна ПСИХОДІАГНОСТИКА МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	162
Зарицька Валентина ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ....	164
Ісмоїлова Анастасія Михайлівна ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЯВІВ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В СИСТЕМІ ДІТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВІДНОСИН.....	167
Ісмоїлова Анастасія Михайлівна ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА КРЕАТИВНОСТІ ЛЮДИНИ.....	169
Кетлер-Митницька Тетяна Сергіївна СТРАТЕГІЇ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ЗРОСТАННЯ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ.....	171
Клещова Валерія Миколаївна ПСИХОДІАГНОСТИКА ДЕПРЕСИВНИХ ТА АСТЕНІЧНИХ СТАНІВ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	173
Корницька Олександра Олегівна ПОНЯТТЯ ПРО ІНТЕРЕС ТА ЙОГО РІЗНОВИДИ.....	175
Кудінова Маргарита Сергіївна ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ GENIALLY ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	177
Кропивна Аліна Олександрівна ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ САМОЕФЕКТИВНОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	180
Куриленко Сніжана Андріївна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТАТЕВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДЛІТКІВ.....	182
Куц Вероніка Ігорівна ПРОГРАМА ЕМПІРИЧНОГО ВИВЧЕННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ЕКОЦЕНТРИЗМУ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ЗРІЛОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	184
Лісовець Ірина Василівна РІВНІ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПІДЛІТКІВ.....	186
Лісовець Ірина Василівна ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ХІД ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	188

Махмудова Владислава Віталіївна ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА СВІДОМІСТЬ СПОЖИВАЧІВ.....	190
Махмудова Владислава Віталіївна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ ОБРАЗИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ ОСОБИСТОСТІ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ.....	192
Мельник Мар'ян Вікторович ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ НАРКОЗАЛЕЖНОСТІ.....	193
Моренко Ольга Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ З ДИТИНОЮ У КРИЗОВІЙ СИТУАЦІЇ.....	194
Моргун Владислав Володимирович ПСИХОКОРЕКЦІЙНА РОБОТА ТА ЇЇ МІСЦЕ В ГАЛУЗІ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ.....	198
Науменко Єлизавета Дмитрівна ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ХІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У ЗРІЛОМУ ВІЦІ.....	199
Науменко Єлизавета Дмитрівна РІВНІ ДОВІЛЬНОЇ УВАГИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	202
Нечипоренко Костянтин Сергійович СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ САМООЦІНКИ ОСОБИСТОСТІ.....	204
Новаковський Денис Романович ЕМОЦІЙНА КУЛЬТУРА І СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ.....	205
Нортенко Євгенія Володимирівна ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТЕСОВИЙ РОЗЛАД ЯК ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ.....	207
Побережна Інна СТИЛІ ЛІДЕРСТВА ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА.....	208
Салоїд Евеліна Юріївна ЗВ'ЯЗОК ПРОЯВІВ ОПАНОВУЮЧОЇ ПОВЕДІНКИ З ПОКАЗНИКАМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ У СТУДЕНТСЬКОМУ ВІЦІ.....	210
Ставчанська Христина Романівна ПСИХОКОРЕКЦІЙНІ СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ СТРАХІВ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	212
Сторчеус Надія Василівна РІВНІ СХИЛЬНОСТІ СТУДЕНТОК-ПСИХОЛОГІВ ДО ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	215
Федаш Сергій Миколайович ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАГУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ НА СТРЕС.....	217
Хохля Дар'я Володимирівна МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	219
Чернець Аліна Миколаївна ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ПІДЛІТКІВ.....	221
Чеснокова Емілія Юріївна ПСИХОДІАГНОСТИКА МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ.....	223
Шукало Анна Валеріївна ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СТУДЕНТІВ У СИТУАЦІЇ ЕМОЦІЙНОЇ НАПРУГИ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ.....	225
Шукало Анна Валеріївна ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТЬ «СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ» ТА «ЕМОЦІЙНЕ СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ» В СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	227
Яновська Марія Вікторівна ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ СІМ'Ї НА ХАРАКТЕР ПЕРЕЖИВАННЯ ПІДЛІТКАМИ УЯВЛЕНЬ ПРО МІЖСТАТЕВІ ВІДНОСИНИ.....	228
Ковальова Ольга Вікторівна ГЕНЕЗИС ВПЛИВУ ПОЗИТИВНИХ ЕМОЦІЙ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	230
Шевченко Світлана Віталіївна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЖІНОК У КОНТЕКСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ВІКОВИХ КРИЗ.....	233

РОЗДІЛ 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСІБ РІЗНОГО ВІКУ

Акчурін Амір Рінатович ТАЙЛАНДСЬКИЙ БОКС ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ЗНИЖЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ НА ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	236
Бобошко Оксана ВПЛИВ ТЕРАПЕВТИЧНИХ ВПРАВ ЗА МЕТОДОМ К. ШРОТ НА ДІТЕЙ 9–17 РОКІВ ХВОРИХ НА СКОЛІОЗ.....	238

Богодіца Анна Юріївна, Турицька Тетяна Григорівна ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ АМПУТАЦІЯХ НИЖНІХ КІНЦІВОК.....	242
Budagov Rasim Ilgamovich, Sokolovska Irina INFLUENCE OF THE DEGREE OF PHYSICAL ACTIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS ON PROGRESS AND SOCIALIZATION IN THE STUDENT COLLECTIVE.....	245
Глуценко Ольга Олегівна СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ.....	246
Грицюк Ілля Вікторович МЕТОДИ ОЦІНКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ У ЛІКУВАННІ ПОЛІНЕЙРОПАТІЇ ПІСЛЯ ПЕРЕНОСЕНОГО КОВІД-19.....	248
Доценко Ольга Олексіївна КОНЦЕПЦІЯ ПРОГРАМИ З КІНЕЗОТЕРАПІЇ ОСІБ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА РАНЬОГО ВІКУ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПСИХОСЕНСОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ.....	250
Євтушенко Олександр Віталійович ПОЛІПШЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ ЗАСОБАМИ ВІДНОВЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ.....	252
Замрозович-Шадрина Світлана Романівна ГІГІЄНА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	253
Здор Катерина Сергіївна МЕТОДИ ОЦІНКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З НАСЛІДКАМИ ІНСУЛЬТУ.....	255
Кікош Катерина Вячеславівна ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	257
Ковенев Ярослав Юрійович ПРИЧИНИ ТА СИМПТОМИ ЛЮМБАЛГІЇ ПАЦІЄНТІВ ЗРІЛОГО ВІКУ.....	258
Коллегаєв Михайло Юрійович РОЗВИТОК ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО ПОХІДНОГО ТУРИЗМУ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	260
Кривульська Олександра Сергіївна СУЧАСНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ.....	262
Крїтчїна Оксана Володимирівна ОЦІНКА ТА ВТРУЧАННЯ ПРИ ПОСТТРАВМАТИЧНИХ ДИСФУНКЦІЯХ СКРОНЕВО- НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО СУГЛОБУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	264
Купріяненко Анжела Василівна ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВАГІТНИХ ЖІНОК ПРИ СИМФІЗИТІ.....	266
Ладїгїна Алїса Станїславївна ВПЛИВ СТРЕТЧІНГУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....	267
Люта Наталія Григорівна ОСОБЛИВОСТІ ХАРЧУВАННЯ КАРДІОПАЦІЄНТІВ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ.....	269
Marabelle Nana Essandoh, Sokolovska Irina HEALTH AND ADAPTABILITY TO THE EDUCATIONAL PROCESS OF MEDICAL STUDENTS.....	272
Меснянкїна Ілона Романївна ПРОФІЛАКТИКА КОНТРАКТУР У ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ.....	274
Мїхєєва Анна Леонїдївна БРАХІОПЛЕКСИТ ЯК ПОРУШЕННЯ, ЯКЕ ПОТРЕБУЄ РЕАБІЛІТАЦІЇ В ГРУДНОМУ ВІЦІ.....	275
Мотуз Марина Володимирівна ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ СКОЛІОТИЧНІЙ ПОСТАВІ В ДІТЕЙ 6-9 РОКІВ.....	277
Недождїй Вікторїя Григорївна ОРГАНІЗАЦІЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	279
Оласюк Юлія Валентинівна АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ МЕТОДИКИ ХАТХА-ЙОГИ.....	280
Орел Мирослава Ярославівна ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК.....	282
Плецько Катерина Сергіївна ЕФЕКТИВНІСТЬ ІПОТЕРАПІЇ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ.....	285
Сїмакова Юлія Віталїївна ВПЛИВ ОРТЕЗІВ ДЛЯ ВЕРХНЬОЇ КІНЦІВКИ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ.....	287
Снагощенко Леся Вікторівна ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	289

Соловйова Ганна Олексіївна ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ЖІНОК З НАДЛИШКОВОЮ ВАГОЮ.....	291
Ступницька Світлана Анатоліївна, Мачоган Денис Миколайович ПОЛОГОВИЙ (АКУШЕРСЬКИЙ) ПАРАЛІЧ РУКИ ЯК РІЗНОВИД ПЕРИНАТАЛЬНИХ ТРАВМ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ.....	292
Сухина Ольга Олегівна ФІЗИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРИ РОЗТЯГНЕННІ ЗВ'ЯЗОК ГОМІЛКОВОСТОПНОГО СУГЛОБА.....	295
Титаренко Анна Анатоліївна РОЛЬ ДОДАТКОВОГО НЕСТАНДАРТНОГО ОБЛАДНАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ПОСТАВИ.....	297
Чех Софія Валеріївна ІСТОРІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ НА ЗАКОНОДАВЧОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	298
Шпонько Артем Сергійович ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	300
Штепенко Анастасія Юріївна ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	302
Ясько Наталя Станіславівна ОГЛЯД МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПОЛІПШЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНУ ВЕНОЗНУ НЕДОСТАТНІСТЬ.....	304

РОЗДІЛ 4

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Анісімова Тетяна Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ В 1 КЛАСІ.....	307
Баштанікова Діана Андріївна ДИСКУСІЯ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НУШ.....	309
Бердичевська Ірина Валентинівна РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ЇХ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ЯК СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	311
Будовська Анна Василівна ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ЯК ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ.....	314
Войків Тетяна Михайлівна ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	315
Гайдук Софія Вікторівна ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 1-4 КЛАСАХ.....	317
Геря Анастасія Олексіївна «КРАЩЕ РАЗОМ!» – ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	320
Гугняк Ірина Володимирівна ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	322
Гуцул Юлія Борисівна РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У НАВЧАННІ НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСНО-ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ.....	323
Довгань Ірина Григорівна РЕТРОСПЕКТИВИ ПІДХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ УРОКУ.....	325
Долденко Валентина Леонідівна ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ.....	327
Зикіна Вікторія Олександрівна ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯМИ НУШ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ НА РЕАЛІЗАЦІЮ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІДПРИЄМЛИВОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	329
Іваницька Світлана Григорівна КУЛЬТУРОЛОГІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПЕРЕДВИЩОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	331

Іванова Софія Леонідівна ПОКОЛІННЯ ЦЕНТЕНІАЛІВ У НАВЧАННІ: МОТИВАЦІЯ ТА ПІЗНАВАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА».....	333
Ілійчук Любомира Василівна ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	335
Іщенко Ірина Володимирівна ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	337
Клименко Ульяни Сергіївна ТЪЮТОРСЬКА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ В ОСВІТІ.....	338
Ляшенко Інеса Анатоліївна, Кузнецова Аліна Ігорівна ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СУЧАСНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ТЕХНОЛОГІЯМИ НАВЧАННЯ.....	340
Козловська Христина Романівна ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ОФІЦІЙНО–ДІЛОВОГО СТИЛЮ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	345
Крайнік Катерина ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ НАВИЧОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	347
Лапіна Алла Олександрівна ФОРМУВАННЯ МОВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНОЇ ЯКОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ).....	349
Лисенко Галина Вікторівна ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ LEGO ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	351
Лупінович Світлана Миколаївна, Лапшина Ірина Сергіївна ВІРТУАЛЬНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ОБ'ЄКТ І СУБ'ЄКТ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА».....	353
Магурчак Ельвіра Василівна ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДІАЛОГУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НУШ.....	355
Мацьків Мар'яна Олегівна МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	358
Мельник Ірина Миколаївна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ДИТЯЧИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ.....	359
Мельникова Тетяна Михайлівна ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ПРОЦЕСІ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	362
Назалевич Оксана Володимирівна ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	364
Немерюк Юлія Валеріївна ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ УЧНЯ ПЕРШОГО КЛАСУ ДЛЯ СУПРОВОДУ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ.....	365
Осадчук Дарина Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	367
Павлова Катерина Максимівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ STORYTELLING.....	369
Павлюк Ангеліна Михайлівна ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ В КОНТЕКСТІ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	371
Перчик Мар'яна Володимирівна ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ВМІНЬ І НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЛІТЕРАТУРНИХ ІГОР.....	373
Рог Ольга Володимирівна ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ: ПЕРЕВАГИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	375
Рубльова Наталія Олександрівна ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	377
Садрук Ольга Любомирівна ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	379

Сасенко Тетяна Андріївна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА В ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	381
Скрипник Любов Георгіївна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ ДИСЦИПЛІН ФІЛОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ.....	383
Смоляк Володимир Мирославович ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	385
Сухова Анастасія Сергіївна ВИКОРИСТАННЯ КОНСТРУКТОРІВ LEGO МЕТОДИКИ «ШІСТЬ ЦЕГЛИНОК» У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	386
Ульяшина Світлана Олегівна ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ОСОБИСТА ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА.....	389
Хорунжа Анастасія Леонідівна ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ УЧНЯ НА ІНТЕГРОВАНИХ УРОКАХ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА».....	391
Червінська Марина Олександрівна ВСТАНОВЛЕННЯ НАСТУПНОСТІ МІЖ ЗАКЛАДОМ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ПОЧАТКОВОЮ ШКОЛОЮ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ В УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	393
Черкасова Світлана Василівна ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕНЬОВО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ЗАСОБОМ ТВОРЧО-РОЗВИВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	394
Шевчишина Юлія ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОВОГО СЕРЕДОВИЩА.....	396
Шугай Яна Максимівна ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	398
Юрченко Олеся Сергіївна ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	400
Юрченко Костянтин Іванович, Кононенко Каріна Романівна РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕРШОКЛАСНИКІВ НУШ.....	402
Яремівч Марія Андріївна ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	405

РОЗДІЛ 5

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Антіпов Владислав Сергійович ВПЛИВ ШКІЛЬНОГО БУЛІНГУ НА АКАДЕМІЧНІ ДОСЯГНЕННЯ УЧНІВ.....	407
Баршацька Галина Юріївна ЗАСТОСУВАННЯ КОУЧИНГОВОГО ПІДХОДУ В ЗАКЛАДАХ СОЦІАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	408
Болгаріна Анастасія Костянтинівна ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ВОЛОНТЕРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	410
Глазунова Варвара Костянтинівна ІПОТЕРАПІЯ – СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ВІДНОВЛЕННЯ ТА НОРМАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ.....	412
Гуменюк Інна, Гуменюк Денис ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	414
Загороднік Ольга Анатоліївна СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ В СИСТЕМІ КОМУНІКАТИВНО-АДАПТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ.....	416
Закревська Анжела Валеріївна, Кузьмін Віктор Володимирович, Кузьміна Марія Олегівна СИРОТА ПІСЛЯ НАВЧАННЯ У ЗВО: ЖИТТЄВІ ПРАКТИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	418
Карнаущенко Анастасія Олексіївна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПІДЛІТКІВ В РАМКАХ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКІЛ ТА КЛУБІВ.....	420

Клопота Ольга Анатоліївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ВИМІРИ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	421
Коваль Владислава Ісломжанівна РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ГРУПОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	423
Кузьміна Марія Олегівна ЗАСОБИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО.....	424
Лебеденко Віолета Вікторівна, Кузьмін Віктор Володимирович, Кузьміна Марія Олегівна ПРИЧИНИ САМОГУБСТВА СЕРЕД МОЛОДІ ТА ПІДХОДИ ДО НАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	425
Левченко Владислава РОЛЬ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ У ФОРМУВАННІ СВІДОМОСТІ НАЦІЇ.....	427
Лучковська Катерина Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ ШВЕЙЦАРІЄЮ ТА УКРАЇНОЮ ПІД ЧАС УКРАЇНО-РОСІЙСЬКОГО ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ.....	429
Махнборода Дар'я Олександрівна, Кузьмін Віктор Володимирович, Кузьміна Марія Олегівна ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ТА ПСИХОЛОГІЧНА ОСВІТА В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	431
Мищенко Ірина Юріївна СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОГО МАТЕРИНСТВА.....	434
Павленко Анатолій Іванович АКТУАЛЬНИЙ ЗМІСТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	435
Позднякова-Кирбят'єва Елліна Геннадіївна, Мосасв Юрій Володимирович ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ.....	437
Редченко Дар'я Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	439
Сазонов Данило ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	440
Синюк Давид АНАЛІЗ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	444
Соляник Марина Геннадіївна ПРІОРИТЕТИ У СТАНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	445
Шашук Ольга Олександрівна ОРГАНІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ: ПЕРЕВАГИ ТА ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ.....	446
Трубавіна Ірина Миколаївна, Каліна Катерина Євгеніївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	450
Федусенко Марія Олександрівна ПРОФІЛАКТИКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	452
Червоненко Катерина Сергіївна ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	454
Чередніченко Ірина Вадимівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	455
Шевченко Анна Тарасівна РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У ПРОПАГУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	457

РОЗДІЛ 6

ВІТЧИЗНЯНІ І ЗАРУБІЖНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ

Белікова Марина Сергіївна ПРАКТЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КОМПОЗИЦІЙНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	459
Борисова Світлана Володимирівна ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ БРЕНДІНГ У ДИЗАЙНІ ПОШТОВИХ ЛИСТІВКОК (НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ).....	460
Борисов Гліб Вячеславович «КОЛДРОЇД» – КОМІКС-АДАПТАЦІЯ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ УКРАЇНСЬКОГО ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ.....	462
Ганіманов Владислав Ігорович ОВЕРЛЕППІНГ ЯК ТЕХНІКА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА.....	464
Глобенко Альона Василівна ЗНАЧЕННЯ КОЛОРИСТИКИ У РОЗВИТКУ КОЛЬОРОСПРИЙНЯТТЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ З ООП.....	465

Гуменна Оксана Іванівна ОРГАНІЗАЦІЯ РОСЛИННИХ УГРУПУВАНЬ У МОНАСТИРСЬКИХ САДАХ.....	467
Гура Вікторія Вікторівна «ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ» В КОНТЕКСТІ РІЗНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВ.....	468
Давидова Світлана Вікторівна ВІДОБРАЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ В МИСТЕЦТВІ.....	469
Завгородній Михайло Петрович, Красовська Марія МОЛЕКУЛЯРНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ РОСТРЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН.....	471
Залевська Олена Юріївна СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОГО КНИЖКОВОГО ВИДАННЯ.....	473
Єрмоленко Катерина Ігорівна МІСЬКІ СКВЕРИ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА.....	475
Кійченко Поліна Віталіївна, Борисов Вячеслав Вікторович ВИКОРИСТАННЯ ДИЗАЙН-СИТУАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ГРАФІЧНИХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	476
Костюк Ольга Петрівна ЕЙДЕНТИЧНЕ У ВІДОБРАЖЕННЯ МИТЦЯ.....	478
Лиходід Віктор Вікторович ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	479
Метко Андрій Богданович ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКОГО МИСЛЕННЯ В МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	480
Міхєєва Леся Валеріївна МЕДІАДИЗАЙН – ОСОБЛИВИЙ ВИД ДИЗАЙНУ В ЧАСІ.....	482
Міх Сніжана Іванівна СУЧАСНІ ДОДАТКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ДИЗАЙН-ОБ'ЄКТІВ.....	485
Мокряк Сюзанна ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ПЛАКАТ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ.....	486
Му Веньлун, Собченко Тетяна РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МУЗИЧНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	488
Нестерова Анастасія Євгенівна ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ АРТОБ'ЄКТУ ВІД СКУЛЬПТУРИ.....	489
Паленко Юлія Вікторівна КНИГА ВІММЕЛЬБУХ ЯК ВИНЯТКОВИЙ ВИД ДИТЯЧОГО КНИЖКОВОГО ВИДАННЯ: ПЛЮСИ ТА МІНУСИ.....	491
Ревука Сніжана Миколаївна, Кобець Оксана Валентинівна СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ В ОФОРМЛЕННІ ЗАМІСЬКИХ ЗОН ВІДПОЧИНКУ.....	492
Рубахіна Валерія Олександрівна АНАЛІЗ ТИПІВ МУЗИЧНИХ ФЕСТИВАЛІВ З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ АСОЦІАТИВНИХ ПЛАКАТІВ ДО ФЕСТИВАЛЮ «ОКО».....	495
Сахарова Елеонора Костянтинівна ХУДОЖНЯ РЕКОНСТРУКЦІЯ ПЕЙЗАЖУ НА БАЗІ ІСТОРИЧНИХ ДЖЕРЕЛ (НА ПРИКЛАДІ ОЛЕКСАНДРІВСЬКОЇ ФОРТЕЦІ).....	496
Сотникова Марія Владиславівна ПИСАНКА, ЯК ЕЛЕМЕНТ МІФІЧНИХ ВІРУВАНЬ В ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОМУ МИСТЕЦТВІ.....	497
Ткачук Тамара Олександрівна ПИСАНКАРСТВО ЯК СПОСІБ АРТТЕРАПІЇ.....	499
Хоу Цзяньвей МУЗИКА ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	500
Хромов Данило Володимирович РОЛЬ БРЕНДБУКУ В ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ КОМПАНІЇ.....	502
Чжан Ян РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МУЗИКИ ЗА КОНЦЕПЦІЯМИ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ УЧЕНИХ (Е. ЖАК-ДАЛЬКРОЗ, З. КОДАЙ).....	504
Яковлєва-Носарь Світлана Олегівна ДЕКОРАТИВНІ ЯКОСТІ ДЕНДРОФЛОРИ БАЙРАЧНОГО ЛІСУ БАЛКИ ГЕНЕРАЛКА (ОСТРІВ ХОРТИЦЯ).....	505

РОЗДІЛ 7

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Бачинська Марина Володимирівна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СТАНІ КРИЗИ.....	507
---	-----

Безрукова Ольга ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ.....	509
Глуценко Ганна Борисівна ПОШИРЕНІ МОДЕЛІ СКОРОЧЕНЬ В АНГЛОМОВНИХ INSTAGRAM-ПОВІДОМЛЕННЯХ МУЗИЧНОЇ ТЕМАТИКИ.....	511
Гордієнко Наталія Миколаївна АНАЛІТИЧНО-ІНТЕРПРЕТАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІОЛОГІЧНОЇ АРХЕТИПІКИ.....	513
Гуменюк Ірина Михайлівна ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИЧНОГО ЕТАПУ.....	516
Катаєв Станіслав Львович МОЛОДІЖНА ПІСНЯ ЯК ОЗНАКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ.....	518
Korneliuk Bohdan ON REDEFINING THE ROLE OF ARTS AND HUMANITIES IN HIGHER EDUCATION: IN SEARCH FOR THE ESCAPE FROM THE PRAGMATISM TRAP.....	519
Кузнецова Дарина ФОРМУВАННЯ ЧИСТОТИ МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ.....	521
Кузьмін Віктор Володимирович, Стадник Альона Георгіївна СОЦІАЛЬНИЙ ЕКСКУРС КАР'ЄРНИХ ВПОДОБАНЬ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	523
Леощенко Дмитро Іванович СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ: НАУКОВЕ ПЕРЕДБАЧЕННЯ ЧИ ДИЛЕТАНТИЗМ?.....	524
Магальяс Марина Валеріївна ВРАХУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ТА ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОГО АСПЕКТІВ ЯК ОДНОГО ІЗ ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	526
Мансурова Маргарита Рамісівна ПРОБЛЕМА ПОСТМОДЕРНІЗМУ В СУЧАСНІЙ ФІЛОСОФІЇ.....	528
Олійник Ірина Володимирівна, Пальчик Катерина Євгеніївна ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ САМООСВІТИ ПЕДАГОГА В ПЕРСПЕКТИВІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ.....	530
Пилипчук Юлія Олександрівна СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ РИТОРИЧНОГО АРГУМЕНТУВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	532
Руколянська Наталія Василівна ЛОГІКО-ЛІНГВАЛЬНА СТРУКТУРА УКРАЇНСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	534
Romanowska M., Okulicz-Kozaryn Walerj KNOWLEDGE MANAGEMENT: ANALYSIS OF PUBLIC FINANCING OF HIGHER EDUCATION IN POLAND.....	535
Самойленко Катерина Сергіївна УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.....	538
Сімічева Юлія Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	539
Sokolovska Irina, Prybora Nataliia, Goncharenko Alexander, Zarytska Valentyna, Hryshyna Tetiana, Kovtun Roman, Bulanov Valerii PROBLEMS AND BENEFITS OF DISTANCE LEARNING IN TODAY'S CONDITIONS.....	541
Стояцька Ганна Михайлівна ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ І КОГНІТИВНА НАУКА: МІРКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ.....	543
Ткач Володимир Валентинович КОУТУ-МІШТУ. САМОБУТНЯ КРИХІТНА ДЕРЖАВА ТА ЇЇ ІСТОРІЯ.....	545
Хоптій Мар'яна Іванівна АЙДЕНТИКА ЯК СПОСІБ ВИДІЛИТИСЯ СЕРЕД КОНКУРЕНТІВ.....	546
Svitlana Tsymbal KEY LEVERS OF DISTANCE LEARNING.....	548
Южека Роман Сергійович ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПІДТРИМКИ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ.....	550

РОЗДІЛ 8

ПРОБЛЕМИ ТА АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ТУРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Бабко Наталя Миколаївна ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ.....	551
Батаєва Анастасія Антонівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ.....	552
Бріцина Юлія Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ.....	554

Бродська Марія Володимирівна ЗАХОДИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ.....	556
Бродська Марія Володимирівна, Волков Андрій Сергійович, Каїль Олексій Олександрович, Кошкіна Анастасія Павлівна СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ.....	558
Вознюк Лідія Володимирівна РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	560
Головецька Оксана Ярославівна ОСНОВНІ ТРЕНДИ SMM.....	562
Головкова Людмила Степанівна, Малій Ангеліна ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	563
Гончаренко Євгенія ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ У ДОСЛІДЖЕННІ РИНКУ СПА-ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ ЛІКУВАЛЬНО- ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ.....	565
Гулько Валерій Володимирович ПРОБЛЕМИ, МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА РЕГУЛЮВАННЯ РЕСУРСНОГО НАВАНТАЖЕННЯ У ТУРИЗМІ.....	567
Зиза Анна Степанівна БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	569
Ільницька Анастасія Вікторівна ПРОПОЗИЦІЇ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ ПОСЛУГ НА КУОРТАХ ІТАЛІЇ.....	570
Кузьменко Віолетта ЗАВДАННЯ МАРКЕТИНГУ ТА СФЕРА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В ТУРИЗМІ.....	573
Куредя Ніна Миколаївна, Кізіма Марія Іванівна РОЗВИТОК ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ У МАЛИХ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЯХ УКРАЇНИ.....	574
Кучеров Геннадій Геннадійович ПРИЧИНИ НЕДОСТАТНЬОГО РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	576
Мартинюк Марина Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ AGILE-МЕНЕДЖМЕНТУ.....	578
Мельник Марія Олександрівна ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	580
Назаренко Владислава Дмитрівна ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	582
Незвещук-Когут Тетяна Семенівна, Рибальченко Олена ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	583
Нечипорук Євгенія Михайлівна ВПЛИВ COVID-19 НА РОЗВИТОК САНАТОРНО-КУОРРТНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ.....	585
Олененко Анна Геннадіївна КАТЕГОРІЯ «МІСЦЕ СИЛИ» В ТУРИЗМІ.....	586
Пантелєєва Олеся Олександрівна ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ТА ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	588
Прочан Анна Олександрівна АНАЛІЗ ВПЛИВУ КОРОНАВІРУСУ НА ГАЛУЗЬ ТУРИЗМУ.....	590
Прочан Олександра СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	592
Топузова Валерія Олександрівна АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «СІГМА АВК».....	593
Федорова Наталя ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У ЗАПОРІЗЬКОМУ РЕГІОНІ.....	595
Ханнуф К. Е., Богун А. Г. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	597
Цаценко Софія Сергіївна НАПРЯМКИ ВІІЗНОГО МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЯ.....	598
Юхновська Юлія Олександрівна СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	601
Ярка Карина Олександрівна АНАЛІЗ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГУ В МЕНЕДЖМЕНТІ.....	602

внутрішній світ. Поняття «нейротизм» синонімічно поняттю «тривожність», проявляється як емоційна нестійкість, напруженість, емоційна збудливість.

Опитувальник містить 57 питань, з яких 24 пов'язані зі шкалою екстраверсії-інтроверсії, ще 24 – зі шкалою нейротизму, а інші 9 входять в шкалу брехні, спрямованої для оцінки ступеня щирості випробуваного при відповідях на питання. При аналізі результатів експерименту слід дотримуватися наступних орієнтирів. Екстраверсія: 12-середнє значення, ≥ 15 (більше або дорівнює) – екстраверт, ≥ 19 (більше або дорівнює) – яскравий екстраверт, ≤ 9 (менше або дорівнює) – інтроверт, ≤ 5 (менше або дорівнює) – глибокий інтроверт. Нейротизм: 0-11 – низький рівень нейротизму, 12-13 – середній рівень нейротизму, 14-24 – високий рівень нейротизму. Брехня: < 4 (менше або дорівнює) – норма, > 4 – нещирість у відповідях, що свідчить також про деяку демонстративності поведінки і орієнтованості випробуваного на соціальне схвалення.

На підставі отриманих даних по окремих випробуваним і групі в цілому пишуться ув'язнення.

Код опитувальника. Екстраверсія – питання: 1, 3, 8, 10, 13, 17, 22, 25, 27, 39, 44, 46, 49, 53, 56 – відповіді «Так»; питання: 5, 15, 20, 29, 32, 34, 37, 41, 51 – відповіді «Ні». Нейротизм – питання: 2, 4, 7, 11, 14, 16, 19, 21, 23, 26, 28, 31, 33, 35, 38, 40, 43, 45, 47, 50, 52, 55, 57 – відповіді «Так». Брехня – питання: 6, 24, 36 – відповіді «Так»; питання: 12, 18, 30, 42, 48 – відповіді «Ні».

Методика дозволяє віднести випробуваного до однієї з чотирьох категорій екстраверсії, інтроверсії, нейротизму і емоційної стабільності.

Таким чином, ми окреслили організацію та хід дослідження впливу навчальної діяльності на формування стресових реакцій у здобувачів вищої освіти.

Галієва Ольга Михайлівна,
кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри спеціальної освіти та психології,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ЖИТТЄВОЧІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Серед викликів та загроз, перед якими опинилось сучасне українське суспільство протягом останніх років, найбільш складнішим стає війна Росії проти незалежної України. Як зазначає Л. Коробка «травматичний досвід, набутий українцями внаслідок цих трагічних подій, спричиняє не лише негативні наслідки, а й може сприяти посиленню відновлювальних зусиль, знаходженню нових цілей, нового сенсу життя; змінювати ставлення людини до себе, до інших і до світу. Сучасна ситуація в Україні актуалізувала у громадян потребу усвідомлювати, пояснювати події, пов'язані з воєнною агресією, та зміни усталеного способу життя, виробляти засоби протидії індивідуальній і колективній травмі та ефективні стратегії зараджуваної поведінки» [6]. На тлі таких складних викликів огляд проблеми життєтворчості особистості сьогодні набуває особливої актуальності.

Категорію «життєтворчість» у всезагальному сенсі ми розуміємо як проектування та здійснення особистістю власного життєвого шляху і складається з двох понять життя та творчості. Життєтворчість – це вищий прояв сутнісних сил, життєвого та творчого потенціалу особистості; духовно-практична діяльність людини, спрямована на свідоме, самостійне й творче визначення і здійснення власного життя як індивідуально-особистісного життєвого проекту [2].

Відповідно до цього визначення та теми нашого дослідження проблемними стають питання про те, чи можлива життєтворчість особистості в умовах війни; яким чином здійснюється процес проектування особистістю власного життєвого шляху в умовах війни. Розглянемо ці питання у науковому дискурсі філософії, психології, педагогіки.

Згідно із філософським підходом Н. Богданової життєтворчість перемагає будь-які обставини та умови життя. Авторка наголошує, що життя перемагає. Люди працюють, вирощують хліб, виплавляють метал, народжують і виховують дітей, створюють нові мистецькі шедеври, розвивають науку, культуру і освіту, мріють про щасливе життя своїх дітей і онуків. Цей процес і є процесом життєтворчості людини. Він не відворотний, не може бути зупиненим. Будь-які обставини, чинники чи умови, як і спричинені ними негаразди, зрештою, відходять в історію. Життя ж продовжується. Життєтворчість підсилюється імпульсами з традиційних та новітніх джерел, відкриває й захоплює нові горизонти, вводить людину у світ новітніх досягнень теоретичного і практичного розуму й продовжує закономірний поступ людства до

нових цивілізаційних вершин і звершень. Зрозуміло, цей процес не може не реагувати на зовнішні і внутрішні подразники [1, с. 6].

Цікавими є точки зору науковців на цей феномен, які розглянуті у дослідженні Г. Гандзілевської [3].

Більшість науковців із галузі психології та психотерапії (Д. Янг, Р. Аллен, І. Лєтова, Дж. Уотсон та ін.) розглядають розвиток дитини як форму адаптації до навколишнього середовища. Варто згадати дослідження Д. Янга, відповідно до яких механізмом самозахисту є дисфункційні схеми, сформовані внаслідок незадоволення дитячих потреб, певного травматичного досвіду, що є близьким і до сценарної поведінки, описаної в транзактному аналізі. Схема-терапія, яку розвинув у 1990-х роках Д. Янг, ґрунтується на моделі когнітивно-поведінкової терапії, репрезентує результати різних галузей досліджень психології розвитку та інтегрує елементи психодинамічного підходу, емоційно-фокусованої терапії, творчих / експериментальних терапій, гештальт-підходу, теорії прив'язаності. Так, згідно з дослідженнями Д. Янга, життєвий сценарій є дезадаптивною (дисфункційною) когнітивною схемою, що є наслідком систематичного незадоволення дитячих потреб, зокрема прив'язаності, автономії, компетентності і почуття ідентичності; вільно виражати свої почуття, переживання, потреби; у спонтанності і грі; реалістичних кордонах і навчанні самоконтролю, тобто певного травматичного досвіду. Усього Д. Янгом виділено 18 схем, диференційованих у п'ять категорій, що узагальнено охоплюють тему довіри до світу в контексті прийняття, визнання, збереження автономії. Схеми як форма самозахисту, модель сприйняття на рівні емоцій і фізичних відчуттів формують певний тип життєвого сценарію, поведінкові стратегії. Наприклад, у разі незадоволення потреби в надійній прив'язаності, що включає безпеку та прийняття, однією зі схем є соціальна ізоляція, яка орієнтує життєвий сценарій на самотність [цит. за 3, с. 55-56].

Згідно Р. Аллена особистість входить у сценарій, коли ситуація «тут і тепер» сприймається як стресова, є вирішальним моментом її життя, нестандартною, переживається нею як кризова та коли є подібність такої ситуації з дитинством.

І. Лєтова стверджує, що чим сильніший стрес, тим більша вірогідність входження людини у сценарій. Це пояснює регресію в часі та актуалізацію ранніх елементів сценарію під час сильного стресу. Відповідно до трансакційної теорії стресу, саме стрес є специфічним типом взаємовідносин між індивідом і навколишнім середовищем. На відміну від стресу, свідомий вибір реагування у переживанні травматичної ситуації відсутній. Загальні реакції на травматизацію (втекти, сховатись, «прикинутись мертвим») зумовлюють відповідні схеми життєвого сценарію [цит. за 3, с. 57].

Дж. Уотсон вважав, що дитина народжується з певними патернами реагування і поведінки. Ті, які сприяють успішній адаптації, задоволенню певних потреб, фіксуються, формуючи тим самим життєвий сценарій. Задоволення потреб зі збереження гармонії у стосунках із зовнішнім середовищем в гештальт-підході означається поняттям «творче 58 пристосування». Труднощі у творчому пристосуванні формують деструктивну частину життєвого сценарію [цит. за 3, с. 57-58].

Із психологічної позиції проблему життєвості особистості розглядають В. Панок та Г. Рудь. Науковці вважають, в кожний момент свого життя, в кожний період свого життєвого циклу особистість має справу з певною конкретною життєвою ситуацією, яка визначається з одного боку, попередньою його історією, а з іншого боку, тими стабільними умовами, які характерні для цього періоду його життя. Ситуації, в які постійно потрапляє людина, і від яких залежить її поведінка, визначаються актуальним оточенням, поєднанням умов та обставин. Ситуація – це система зовнішніх відносно суб'єкта умов, які спонукають та опосередковують його активність. Іншими словами, життєва ситуація утворюється внаслідок складної взаємодії біологічних, психологічних та соціальних чинників. За цих умов у людини формується сталий сценарій (сценарії) ролівої або навіть ритуальної поведінки. Отже поведінка в цьому випадку значною мірою залежить від ситуації і характеру соціальних вимог, формуючи статичну адаптацію до ситуації, яка не змінює особистість. В інших випадках ситуація формує динамічну поведінку, яка приводить до змін у психологічній структурі особистості (не завжди позитивних, якщо ситуація негативна) [5, с. 42].

Внутрішні і зовнішні обставини певною мірою визначають одні на одних, оскільки за допомогою цілеспрямованих впливів з боку суспільства на внутрішній світ людини, внутрішні умови, що визначають його життєвий шлях, можуть бути змінені. Людина так само може поступово змінити у певних межах зовнішні умови свого існування, якщо зрозуміє, що остаточна історія її життя залежить від неї самої. Унікальність кожної особи, її намагання прожити своє життя щонайкраще не залишають їй іншої долі, вимагаючи від неї відноситись до свого життя в якості головного режисера, не покладаючи надії на те,